

Rechtspraakoverzicht

Susan Rutten – Universiteit Maastricht

1 *Gerechtshof 's-Gravenhage 15 mei 2002, zaaknr. 345-H-01;*
LJN nr. AO 7073

Een door een imam in België gesloten huwelijk tussen een man met Saoedi-Arabische nationaliteit en een vrouw met zowel de Saoedi-Arabische als de Nederlandse nationaliteit, is gelegaliseerd door de Saoedi-Arabische Ambassade en in Saoedi-Arabië geregistreerd. De vrouw verzoekt: 1) een verklaring voor recht dat het huwelijk non-existent is; 2) een verklaring voor recht dat tussen vader en kind geen familierechtelijke betrekkingen bestaan; 3) wijziging van de geslachtsnaam van het kind. Het hof houdt de zaak aan ter verkrijging van informatie over de geldigheid van het huwelijk.

Vervolg: *Gerechtshof 's-Gravenhage 17 maart 2004*

zie: *Recht van de Islam 21, nr. 1, p. 115*

Vindplaatstoevoeging: *NIPR 2004, 217*

2 *Rechtbank Haarlem 14 oktober 2003, NIPR 2004, 123*

Geen erkenning van een in Turkije gesloten *kerkelijk huwelijk*.

3 *Rechtbank 's-Gravenhage 24 november 2003, NIPR 2004, 114*

In het kader van een echtscheidingsprocedure tussen Marokkaanse partijen houdt de rechtbank de zaak een half jaar aan teneinde de man in de gelegenheid te stellen een gelegaliseerde *huwelijksakte* te bemachtigen.

4 *Rechtbank 's-Gravenhage 24 november 2003, NIPR 2004, 115*

In het kader van een echtscheidingsprocedure tussen Iranese partijen welke wordt beheerst door Iranes recht, houdt de rechtbank de zaak aan teneinde de vrouw in de gelegenheid te stellen een gelegaliseerde *huwelijksakte* te produceren.

5 *Rechtbank 's-Gravenhage 22 april 2004, zaaknr. AWB 03/3477;*

LJN nr. AO 8965

Geen erkenning van de geldigheid van een in Iran door de Afghaanse Islamitische Eenheidspartij tot stand gebracht *huwelijk* waarvan de huwelijks-

akte vergezeld gaat van een verklaring van het Afghaanse consulaat in Iran. Documenten zijn niet opgemaakt door een bevoegde Iranese instantie; geen brondocument in de zin van de Wet GBA.

6 *Rechtbank Arnhem 2 december 2004, zaaknr. ES RK 04-226; LJN nr. AR 7504*

Partijen worden niet ontvankelijk verklaard in hun echtscheidingsverzoek nu geen sprake is van een rechtsgeldig in Ghana gesloten *huwelijk*, terwijl de man bovendien mogelijk nog gehuwd was met een ander.

7 *Rechtbank Alkmaar 15 september 2004, zaaknr. 65046/FA RK 03-172; LJN nr. AR 2316*

Nietigverklaring van huwelijk dat in Nederland is gesloten door een Egyptische man terwijl deze naar Nederlands recht nog gehuwd was (*polygamie*). De plaatsgevonden *verstoting* van de vrouw uit het eerste huwelijk wordt in Nederland niet erkend, nu deze vrouw niet met de verstoting had ingestemd.

8 *Gerechtshof Amsterdam 18 december 2003, NIPR 2004, 208*

Afwijzing van vordering van een Marokkaans/Nederlandse vrouw om de Marokkaanse man te *veroordelen* mee te werken aan een *echtscheiding* naar Marokkaans recht op het *consulaat*. De Nederlandse rechter heeft de echtscheiding reeds uitgesproken. Partijen hebben (nog) geen overeenstemming bereikt over de financiële afwikkeling van de echtscheiding.

9 *Gerechtshof Amsterdam 21 februari 2002, NIPR 2004, 207*

Het hof spreekt tussen een Turkse man en een vrouw die zowel de Turkse als de Nederlandse nationaliteit bezit, *echtscheiding* uit met toepassing van Turks recht (artikel 134 Turks BW), nu door de vrouw tijdens de mondelinge behandeling in hoger beroep een keuze voor dit recht is gedaan, en de advocaat van de man gemachtigd was met deze keuze in te stemmen.

10 *Gerechtshof Amsterdam 11 maart 2004, NIPR 2004, 211*

In een procedure tussen echtgenoten die beiden zowel de Marokkaanse als de Nederlandse nationaliteit bezitten, worden het *echtscheidingsverzoek* en de nevenvoorzieningen beoordeeld naar Nederlands recht.

11 *Gerechtshof Amsterdam 8 april 2004, rek.nr. 995/2003*

Echtscheiding met toepassing van Nederlands recht nu voor de vrouw, anders dan zijzelf stelt, een werkelijke maatschappelijke band met Marokko is komen te ontbreken.

12 *Rechtbank Haarlem 20 januari 2004, NIPR 2004, 125*

De rechtbank spreekt *echtscheiding* tussen Turkse echtgenoten uit met toepassing van Turks recht op grond van het zodanig ontwricht zijn van het huwelijk dat samenleven ondraaglijk is geworden en de mogelijkheid tot verzoening niet aanwezig is.

13 *Rechtbank 's-Gravenhage 23 februari 2004, NIPR 2004, 229*

Echtscheiding tussen Turkse echtgenoten wordt uitgesproken met toepassing van Turks recht (artikel 166 Nw Turks BW).

14 *Rechtbank 's-Gravenhage 10 december 2003, NIPR 2004, 119*

Het verzoek tot *ontbinding* van een *geregistreerd partnerschap* tussen een Duitse vrouw en een Marokkaanse man, ontstaan door omzetting van het huwelijk in een geregistreerd partnerschap, wordt toegewezen met toepassing van Nederlands recht.

15 *Gerechtshof 's-Gravenhage 27 augustus 2003, NIPR 2004, 101*

Op het *huwelijksvermogensregime* van partijen die in 1975 in Marokko zijn getrouwd, inmiddels zowel de Marokkaanse als de Nederlandse nationaliteit bezitten en langdurig in Nederland wonen, wordt Marokkaans recht toegepast: uitsluiting van enige gemeenschap van goederen.

16 *Gerechtshof Amsterdam 8 januari 2004, NIPR 2004, 209*

Het *huwelijksvermogensregime* tussen partijen die beiden zowel de Iranese als de Nederlandse nationaliteit bezitten, gehuwd in het Verenigd Koninkrijk, na het huwelijk 2 jaar in Iran gevestigd geweest, en vervolgens in Nederland, wordt beheerst door Iranes recht. Toepassing van het begrip 'schuld' aan de echtscheiding als maat- en richtinggevende factor voor het vaststellen van aanspraken in het kader van een boedelscheiding, is in strijd met de Nederlandse openbare orde.

17 *Rechtbank 's-Gravenhage 7 januari 2004, NIPR 2004, 121*

Het *huwelijksvermogensregime* tussen Iraakse echtgenoten wordt beheerst door Iraakes recht. Hoewel dit recht de algehele scheiding van goederen

kent, wordt het verzoek tot verdeling van de in gemeenschappelijke eigendom toebehorende goederen toegewezen.

18 *Rechtbank Haarlem 9 maart 2004, NIPR 2004, 128*

Het *huwelijksvermogensregime* tussen een vrouw met de Bangladeshese nationaliteit en een man met zowel de Nederlandse als de Bangladeshese nationaliteit, wordt voor de eerste elf maanden van het huwelijk beheerst door Bangladeshese recht en daarna door Nederlands recht. De rechtbank stelt partijen in de gelegenheid zich nader uit te laten over de inhoud van het Bangladeshese recht alsmede omtrent de (kwalificatie) van de bruidsschat.

19 *Rechtbank Haarlem 10 februari 2004, NIPR 2004, 126*

Het *huwelijksvermogensregime* tussen een Turkse man en een Turks/Nederlandse vrouw wordt beheerst door Nederlands recht: gemeenschap van goederen. De rechtbank beschouwt de gouden sieraden, het *huwelijks-goud*, niet als lijfssieraden. Zij vallen mitsdien in de gemeenschappen dienen tussen partijen bij helfte te worden verdeeld.

20 *Rechtbank Arnhem 12 maart 2003, NIPR 2004, 111*

Een Turkse man vordert na verbreking van de verloving, teruggave van de aan de vrouw gegeven gouden sieraden en uitzet, stellende dat sprake is van een verbintenis onder opschortende dan wel ontbindende voorwaarde dat het huwelijk plaatsvindt. Nu vaststaat dat de *bruidsgave* door de ouders van de man aan de vrouw zijn gegeven, heeft de man geen eigen vordering en wordt zijn vordering afgewezen (beroep van de man wordt eveneens afgewezen door het hof Arnhem 17 februari 2004, LJN AO 7328#)

21 *Rechtbank 's-Gravenhage 1 december 2003, NIPR 2004, 117*

Het *huwelijksvermogensregime* tussen partijen wordt beheerst door Nederlands recht. De vrouw wordt in de gelegenheid gesteld te bewijzen dat de gouden sieraden (*bruidsgave*) aan de vrouw verknocht zijn en daarmee buiten de gemeenschap vallen.

22 *Hoge Raad 4 juni 2004, NIPR 2004, 206*

Door wijziging in het Turkse *huwelijksvermogensrecht* is tussen Turkse echtgenoten per 1 januari 2002 enige gemeenschap van goederen ontstaan. De Hoge Raad bepaalt dat afwijzing van een verzoek tot toepassing van de *schuldsaneringsregeling* ten behoeve van de echtgenoot niet tot afwijzing van het verzoek tot toepassing van de *schuldsaneringsregeling* van de

andere echtgenoot leidt op de enkele grond dat sprake is van enige gemeenschap van goederen.

23 *Gerechtshof Amsterdam 11 maart 2004, NIPR 2004, 210*

Na een in Egypte ontbonden huwelijk, welke huwelijksontbinding in Nederland is erkend, heeft de Nederlandse rechter de man veroordeeld tot een bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van het kind alsmede een bedrag aan de vrouw als verzorgster (*hadana-vergoeding*). Het verzoek van de vrouw tot vaststelling van *partneralimentatie* wordt terecht niet ontvankelijk verklaard, nu het hierop toepasselijke Egyptische recht wel een *hadana-vergoeding* kent maar geen *partneralimentatie* na echtscheiding.

24 *Hoge Raad 2 april 2004, NIPR 2004, 99*

In verband met het overnemen van een procedure van haar in Egypte overleden Egyptische echtgenoot, wordt de weduwe in de gelegenheid gesteld aan te tonen dat zij naar Egyptisch recht de (enige) *erfgenaam* is.

25 *Rechtbank Haarlem 2 maart 2004, NIPR 2004, 127*

Erkenning van de *gezagsbeslissing* van de Turkse rechter. In het kader van een wijzigingsverzoek laat de rechtbank een onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming uitvoeren.

26 *Gerechtshof 's-Gravenhage 15 oktober 2003, NIPR 2004, 102*

Het Hof gelast het vaststellen van een voorlopige *achternaam* voor het staatloze kind van een Somalische moeder met een naamsketen, nu het kind recht heeft op een geslachtsnaam.

27 *Rechtbank Amsterdam 24 oktober 2003, NIPR 2004, 110*

Geen erkenning van wettige *afstamming* van een uit een polygaam huwelijk geboren kind nu het polygame huwelijk in Nederland niet voor erkenning in Nederland in aanmerking komt. De man wordt wel toegelaten tot de erkenning van het kind.

28 *EHRM 16 november 2004, zaaknr.29865/96 (Ünal Tekeli v. Turkey)*
De Turkse regel die eraan in de weg staat dat een Turkse gehuwde vrouw alleen haar meisjesnaam als *achternaam* voert, wordt strijdig gevonden met artikel 14 juncto artikel 8 EVRM.

29 *Gerechtshof Amsterdam 25 maart 2004, NIPR 2004, 212*
Toewijzing verzoek tot *voornaamswijziging* van een Turks/Nederlandse man.

30 *Rechtbank 's-Gravenhage 25 maart 2004, LJN nr. AQ 7426*
Asielzoekster uit Sierra Leone die op 15-jarige leeftijd is *besneden*, vreest voor een tweede ceremonie, inhoudende dat de vagina wordt dichtgemaakt totdat de vrouw trouwt. De minister had niet in redelijkheid kunnen aannemen dat de vrouw een verblijfsalternatief had.

31 *Rechtbank 's-Gravenhage 6 april 2004, zaaknr. AWB 01/29740; LJN nr. AO 9443*
Een Afghaanse hoogopgeleide alleenstaande vrouw, westerse levensstijl, niet hoofddoekdragend, verzoekt *asiel* in Nederland. De afwijzing ervan is onvoldoende gemotiveerd.

32 *Rechtbank 's-Gravenhage 7 september 2004, zaaknr. AWB 02/28931 en 32; LJN nr. AR 5501*
Verblijfsrecht voor een Somalische moeder die vreest dat bij terugkeer naar Somalië haar dochter (die de Nederlandse nationaliteit bezit) zal worden *besneden*.

33 *Raad van State 28 april 2004, zaaknr. 200306719/1; LJN nr. AO 8460*
Beroep tegen een verleende *vrijstelling* voor het realiseren van een *moskee*.

34 *College Beroep Bedrijfsleven, voorzieningenrechter, 31 maart 2004, zaaknr. AWB 03/1503; LJN nr. AO 7811*
In het kader van een verzoek tot ontheffing van de *winkelsluitingswet*: open op zondag, wordt verzocht om een voorlopige voorziening ertoe strekkend dat verzoeker wordt behandeld als ware de ontheffing hem verleend. Afwijzing voorlopige voorziening. Nu verzoeker zijn winkel op de islamitische gebedsdag, vrijdag, voor het publiek geopend heeft, is niet aannemelijk dat zijn verzoek om ontheffing op grond van religieuze motieven zal worden toegewezen.

35 *Kantongerecht Schiedam 28 maart 2003, Praktijkids 2003, 6111*
Ontbinding van arbeidsovereenkomst met directiesecretaresse personeelszaken die uitdrukkelijk had aangegeven een werknemster met *hoofddoek* ongeschikt te vinden voor een functie als receptioniste bij het bedrijf. Discriminerende uitlating. Rauwelijks verzoek tot ontbinding van de arbeidsovereenkomst is een zwaar middel; ontbindingsvergoeding.

36 *Commissie Gelijke Behandeling 22 april 2004, oordeelnr. 2004-41*
Stichting voor bijzonder primair onderwijs legt haar kledingvoorschrift voor aan de Commissie. De commissie oordeelt dat het verbod op het dragen van *kleding* die de communicatie belemmert, geen verboden onderscheid maakt op grond van geslacht.

37 *Commissie Gelijke Behandeling 10 mei 2004, oordeelnr. 2004-49*
Werknemer, werkzaam als tuinman en later als groenmedewerker bij werkgever, meent dat zijn wens om te *bidden* op de werkplek en op vrijdag de *moskee te bezoeken*, waarin werkgever toestemde, aanleiding zijn geweest voor het uiteindelijk ontslag. De commissie is van oordeel dat geen feiten zijn aangevoerd die onderscheid op grond van godsdienst kunnen doen vermoeden.

38 *Commissie Gelijke Behandeling 29 juni 2004, oordeelnr. 2004-80*
Arts met praktijk voor Moermantherapie en natuurgeneeskunde, die weigert een moslim meisje dat hoofddoek draagt als stagiaire (opleiding doktersassistente) aan te nemen wegens het dragen van *hoofddoek*, maakt hiermee verboden onderscheid op grond van godsdienst.

39 *Commissie Gelijke Behandeling 6 juli 2004, oordeelnr. 2004-87*
School maakt geen onderscheid op grond van godsdienst bij het niet verlengen van een arbeidscontract van een moslimwerknemster die een *hoofddoek* draagt. Werknemer heeft onvoldoende feiten aangevoerd die dit vermoeden zouden rechtvaardigen.

40 *Commissie Gelijke Behandeling 13 juli 2004, oordeelnr. 2004-89*
Bevoegd gezag van scholengemeenschap (13 scholen) legt reglement voor zover betrekking op kledingseisen voor vak lichamelijke opvoeding, voor aan de commissie. Reglement houdt globaal gezegd in dat het dragen van een hoofddoekje is verboden en het dragen van een t-shirt met korte broek is voorgeschreven. Op grond van geloofsovertuiging kan om dragen van

legging en sporthoofddoek worden verzocht. Ten aanzien van uit de godsdienst voortvloeiende verdergaande eisen stelt de commissie voor het reglement nog verder aan te passen.

41 *Commissie Gelijke Behandeling 23 juli 2004, oordeelnr. 2004-95*
Met de weigering van een directeur van een basisschool om een moslimmoeder die een *gezichtsbedekkende sluier* draagt, te woord te staan, met als gevolg dat het kind niet kan worden ingeschreven op de school, wordt een verboden onderscheid op grond van godsdienst gemaakt.

42 *Commissie Gelijke Behandeling 1 september 2004, oordeelnr. 2004-110*
Het bevoegd gezag van een scholengemeenschap (17 scholen), legt het concept-kledingreglement voor aan de Commissie. Dit reglement houdt globaal gezegd in dat *hoofdbedekking* is verboden; uitzondering op grond van religieuze verplichting, mits niet gezichtsbedekkend. De commissie is van oordeel dat met een dergelijk reglement geen verboden onderscheid op grond van godsdienst wordt gemaakt.

43 *Commissie Gelijke Behandeling 8 september 2004, oordeelnr. 2004-112*
Restaurant dat de toegang verbiedt aan gasten die een hoofddeksel dragen, maakt een verboden onderscheid naar godsdienst tegenover moslimvrouw met *hoofddoek* die de toegang wordt geweigerd.

44 *Commissie Gelijke Behandeling 27 september 2004, oordeelnr. 2004-120*
Verzoekster heeft niet aannemelijk gemaakt dat het niet laten uitstappen uit de bus bij de door haar gewenste halte, werd ingegeven door het feit dat zij een *hoofddoek* droeg. Geen onderscheid op grond van godsdienst.

45 *Commissie Gelijke Behandeling 1 oktober 2004, oordeelnr. 2004-125*
Uit Irak afkomstige en in Irak gestudeerde moslimvrouw wordt afgewezen voor de functie van betontekenaar. Bij deze afwijzing heeft het dragen van een *hoofddoek* geen rol gespeeld. Geen onderscheid op grond van godsdienst.

46 *Commissie Gelijke Behandeling 11 oktober 2004, oordeelnr. 2004-129*
Feestcafé dat de toegang verbiedt aan personen die enig hoofddeksel dragen, maakt een verboden onderscheid naar godsdienst jegens een moslimvrouw die vanwege het dragen van een *hoofddoek* de toegang wordt geweigerd.

47 *Commissie Gelijke Behandeling 15 november 2004, oordeelnr. 2004-148*
De weigering van een sportschool om een moslimvrouw met *hoofddoek* als abonnee toe te laten, levert een direct en verboden onderscheid op grond van godsdienst op.

48 *Commissie Gelijke Behandeling 15 november 2004, oordeelnr. 2004-149*
De vraag of een school uit veiligheidsoverwegingen toegang tot de sport mag weigeren als een speciaal met het oog op de sport ontworpen *hoofddoek* wordt gedragen, kan de commissie niet zonder nadere concrete en toetsbare argumenten beoordelen.

49 *Commissie Gelijke Behandeling 30 november 2004, oordeelnr. 2004-153*
De weigering van een sollicitante als stagiaire voor maatschappelijk werk, op grond van het dragen van 'zware' *religieuze kleding*, waaronder een strak om het hoofd gebonden zwarte hoofddoek en een lange jurk, omdat hiermee niet tegemoet gekomen wordt aan de vereiste neutrale uitstraling, levert een verboden onderscheid op grond van godsdienst op.

50 *Commissie Gelijke Behandeling 13 december 2004, oordeelnr. 2004-160*
Een *islamitisch school* die weigert een leerkracht met een niet islamitische achtergrond aan te nemen, waarbij in het aannamebeleid de religieuze achtergrond van kandidaten een rol speelt, maakt een verboden onderscheid op grond van godsdienst.

51 *CRvB 6 juni 2003, Rechtspraak Sociale Verzekeringen 2003, 241*
Toekenning van slechts 50% van het *weduwepensioen* (ANW) is gerechtvaardigd, nu de overleden echtgenoot *polygaam* was gehuwd. Beroep op de ongeldigheid van het tweede huwelijk wegens het ontbreken van toe-

stemming hiervoor van de eerste echtgenote faalt, nu het tweede in Marokko gesloten huwelijk niet nietig is verklaard.

52 *CRvB 22 juni 2004, zaaknr. 02/2473; LJN nr. AP 4505*

Terecht is de *bijstand* ingetrokken en teruggevorderd, nu door een bestuurslid van een moskee geen melding is gemaakt van zijn in- en verkoopactiviteiten van levensmiddelen ten behoeve van de *moskeewinkel*. Niet voldoende aangetoond dat de activiteiten niet ten goede van hemzelf zijn gekomen.

53 *Gerechtshof Amsterdam 13 mei 2004, zaaknr. 03/00143; LJN nr. AP 0301*

Het in 1996 gesloten huwelijk is op 3 juli 2000 volgens het Huwelijksbesluit Mohammedanen Suriname door *verstoting* ontbonden. De Nederlandse rechtbank spreekt op 19 juli 2000 scheiding van tafel en bed uit. In het kader van de belastingwetgeving is onvoldoende aannemelijk gemaakt dat in 2000 langer dan zes maanden duurzaam gescheiden is geleefd.

54 *Gerechtshof Amsterdam 17 juli 2002, zaaknr. 23-001698-01; LJN nr. AE 7615*

Veroordeling wegens *moord* tot acht jaar gevangenisstraf. Verdachte verkeerde in de veronderstelling dat de *familie-eer* was geschonden.